

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se

En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)

Bakgrund

Kulturskoleutredningen har presenterat sitt betänkande och Arjeplogs kommun har getts möjlighet att avge synpunkter. Utredningen innehåller ett brett kunskapsunderlag om den kommunala kulturskolan, historik, nuvarande verksamhet och vilka hindren är för barns deltagande. Vidare behandlas kulturella omvärldstendenser och de områden som påverkar förutsättningarna för den kommunala musik- och kulturskolan. Mot denna bakgrund har utredningen gjort bedömningar och lämnat förslag.

Sammanfattande synpunkter

Utredningens kartläggning upplevs till största delen rimlig och trovärdig. Den innehåller mycket kunskap och faktasammanställningar. Arjeplogs kommun delar utredningens analys om att det behövs en mer inkluderande och jämlik kulturskoleverksamhet. Att göra kulturskolan till enbart fritidsverksamhet exkluderar dock många barn och unga från att delta i kulturverksamheten. Samverkan med skolan är viktigt för att nå alla barn och unga. För att inte försvåra för kommunerna att bedriva kulturskola är det viktigt att regeringen tar hänsyn till de olika synpunkter som inkommer angående förslagen på till exempel nationella mål. Det får heller inte bli svårare att få pedagoger/lärare inom de olika konstformerna. Om statsbidragen för kulturskoleverksamheten uteblir kan det bli svårt för kommunen att nå upp till de nationella målen om de antas. Det är positivt att förutsättningarna för kommuner som Arjeplogs, med liten folkmängd och låg befolkningstäthet särskilt uppmärksammas, men det bör utgå från ett långsiktigt perspektiv.

Synpunkter

Lagstiftning

Utredarna önskade ett förslag på en juridisk ram/ett ramuppdrag, men detta ansågs inte möjligt med hänsyn till finansieringsprincipen och det parlamentariska läget. Det lagda förslaget blev därför en besvikelse för många kulturskolor. En lagstiftning med nationella mål hade säkerhetsställt kulturskolan som en hållbar kommunal verksamhet, gett en tydlighet som behövs för att utvecklas nationellt. De nationella målen inriktning är att alla barn och unga har likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kulturutövande av hög kvalitet och tillgänglighet. Det ligger i enlighet med barnkonventionen. Kulturskolerådet har i rekommendationerna till utredningen som första punkt föreslagit lagstiftning för att ge bästa förutsättningar för kulturskoleverksamheten. Våra nordiska grannländer har en lagstadgad musik- eller kulturskola.

Nationella mål och kulturskola på fri tid

Målen som är föreslagna handlar mycket om hur verksamheten organiseras och det anser vi är en kommunal angelägenhet. Målen ska handla om vad verksamheten ska uppnå och formuleras så att ett systematiskt kvalitetsarbete kan utföras. Ett exempel på ett dåligt mål som utredningen lägger fram är att kulturskolor inte ska samverka med skolan på dagtid utan på barns och ungas fritid. I vår kommun är många barn och unga beroende av skolskjuts och då kan de inte ta del av kulturskolans erbjudande. Ska exempelvis musikundervisning ligga enbart efter skoltid och i grupp så exkluderas ett stort antal barn. Barn och unga behöver enskild undervisning för att få fördjupning i ämnen. Även barn och unga med särskilda behov kan behöva enskilda lektioner. Val av undervisning ska ske utifrån barns och ungas behov. Det finns en samsyn att undervisningen berikar elevens totala skolsituation, vilket forskningen stödjer. Möter kulturskolan barn och unga under skoltid så spelar inte socioekonomiska förutsättningar och föräldrars bakgrund in på samma sätt. All undervisning under skoltid ska ske i samråd mellan lärare, föräldrar och eleven. Verksamheten ska utvecklas och förnyas för att möta barn och ungas intressen och behov, inte baseras på antalet konstuttryck som utredningen föreslår.

Kulturskolecentrum

Utredningen föreslår ett nationellt kulturskolecentrum med ansvar för bland annat nationell uppföljning. Uppdragets målbeskrivning är otydlig, till exempel vad de egentligen ska följa upp. Bidragsgivning är en myndighetsuppgift och övriga uppgifter kan göras av andra aktörer samt av Kulturskalerådet Kulturrådets myndighetschef bör kunna avgöra hur uppgifterna skall organiseras inom en myndighet anser vi. En myndighet med eget råd för kulturskalefrågor kan göra ansvarsfrågan oklar och uppgifterna svårstyrda.

Utvecklingsbidrag

Utredningen föreslår olika utvecklingsbidrag i syfte att främja inkludering och annan strategisk utveckling. Det är mycket positivt att förutsättningarna och utmaningarna för kommuner som Arjeplogs med liten folkmängd och låg befolkningstäthet särskilt uppmärksammas. Formerna som föreslås bedöms dock alltför kortsiktiga, administrativt krävande och bedöms inte överensstämma med kommunernas behov och förutsättningar. Bidragsformen bör istället vara kopplade till målen så att kommunerna kan tilldelas ett statsbidrag mot inkommen beskrivning hur de vill arbeta mot de nationella mål som etableras. Det bör även främja en mångfald av uttryck och konstformer inom kulturskoleverksamheten. Utvecklingsbidrag och verksamhetsbidrag kan slås ihop och statsbidraget bör vara långsiktigt för en hållbar utveckling för kulturskoleverksamheten. Den särskilda satsningen på glesbygdskommunerna med stora utmaningar att upprätthålla en kvalitetssäkrad kulturskoleverksamhet är positiv men det är angeläget med långsiktighet.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning bör vara statens ansvar. Det handlar om att säkerhetsställa pedagog- och lärarutbildning samt särskild kulturskoleexamen på högskolenivå och att ett system för validering och certifiering inrättas. Utredningens förslag angående forskning stöds eftersom verksamheten ska vila på en vetenskaplig grund och att forskningen fångar upp de utmaningar som vi idag står inför.

Utvärdering och omprövning.

Den nationella strategin bör kontinuerligt följas upp och utvärderas. Rollfördelningen mellan Myndigheten för kulturanalys och Statens Kulturråd bör tydliggöras. De ambitioner och värden som kommuniceras i utredningens rekommendationer, särskilt kring barn och ungas inflytande och delaktighet i verksamheten är viktiga. Barnrättsperspektivet ska alltid beaktas och bidra till att utveckla kulturskaleverksamheten i rätt riktning.

I detta ärende har Kommunstyrelsen beslutat 2017-02-13, § 52
Ks 2016/535.

Britta Flinkfeldt
Kommunstyrelsens ordförande